

ת"פ 14497/03/18 - מדינת ישראל, המאשימה נגד מוסא סלימאן, הנאשם

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 14497-03-18 מדינת ישראל נ' סלימאן

בפני
בעניין: כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא
מדינת ישראל - המאשימה
ע"י ב"כ עו"ד גיתית גלבוע
נגד
מוסא סלימאן - הנאשם
ע"י ב"כ עו"ד מוחמד חאג' יחיא

גזר דין

כללי

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב האישום בעבירות פגיעה והשחתת אתר עתיקות לפי סעיף 37(א) לחוק העתיקות התשל"ח-1978 (להלן: **חוק העתיקות**), חפירה לגילוי עתיקות לפי סעיף 37(ב) ו-9(א) לחוק העתיקות וכניסה ושהייה בישראל שלא כדין, לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל התשי"ב-1952.

ביום 2.3.18 נכנס הנאשם, שהוא תושב הרשות הפלסטינית, לישראל מבלי שהיה בידו היתר כניסה ושהה באתר העתיקות "חורבת טסית (צפון)", שהוא אתר עתיקות המצוי בתחומי פארק בגין, מצפון למושב מבוא בית"ר.

הנאשם שהה במקום יחד עם שני אחרים שזהותם אינה ידועה. האחרים חפרו בקרקע באמצעות גלאי מתכות וכלי חפירה שהיו ברשותם במטרה לחפש עתיקות מבלי שהיה בידיהם רישיון לעשות כן. האחרים חפרו באתר כעשרים גומות חפירה שארכן כ- 40 ס"מ וקוטרן כ- 40-50 ס"מ וכן חפרו שתי חפירות גדולות יותר, האחת באורך של כמטר וחצי, כמטר רוחב וחצי מטר עומק, והשנייה באורך של כשניים וחצי מטרים, רוחב של כמטר וחצי ועומק של כחצי מטר. הנאשם שימש כתצפיתן ועמד במרחק מה מן האחרים.

במעשים אלה גרמו הנאשם והאחרים לפגיעה בשכבות ארכיאולוגיות, הוציאו ממצאים עתיקים מהקשרם המקורי וגרמו נזק בלתי הפיך לאתר העתיקות.

2. הצדדים הציגו הסכמה דיונית לפיה הנאשם יודה ויורשע במיוחס לו בכתב האישום. עוד הוסכם כי הנאשם יהיה רשאי לטעון כי במועד ביצוע העבירות ביקש להיכנס לישראל שלא כדין כדי למצוא עבודה, והעבודה שהוצעה לו היא עבודה בלתי חוקית שביצע כמתואר בכתב האישום והוא הסכים לבצעה, וכי המאשימה לא תביא ראיות לסתור טענה זו.

לא נערך הסדר בין הצדדים לעניין העונש.

3. המאשימה ביקשה לקבוע מתחם עונש הולם למעשיו של הנאשם שבין ארבעה לשנים- עשר חודשי מאסר בפועל וביקשה לגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל של שישה עד שבעה חודשים, המצוי באמצע מתחם העונש ההולם וכן מאסר מותנה וקנס. המאשימה הדגישה את הערכים המוגנים באמצעות העבירות ותמכה עמדתה בפסיקה.

4. ב"כ הנאשם הדגיש את עברו הנקי של הנאשם, וטען כי העבירה לא תוכננה במטרה לפגוע באתר עתיקות או כדי להפיק רווח כלכלי כתוצאה מסחר בעתיקות, אלא שמטרת הנאשם הייתה למצוא עבודה שבעזרתה יוכל לפרנס את בני ביתו. נטען כי הנאשם מגדל את ילדיו היתומים של אחיו המנוח ועובד לפרנסתו בשכר זעום. ב"כ הנאשם ביקש להסתפק בימי מעצרו של הנאשם.

5. הנאשם בדברו האחרון אמר כי לאחרונה פתח עסק- מכול, ושכרו מהעסק משמש לפרנסת שני ילדיו היתומים של אחיו כבני 10 ו- 12 שנים.

מתחם העונש ההולם

6. עבירת הכניסה לישראל שלא כדין פוגעת בריבונות המדינה ובזכותה להחליט מי יהיו הבאים בשעריה, תוך מניעת כניסתם של מי שמהווים סכנה לביטחון מדינה או עשויים לפגוע בביטחון הציבור או בשלומם.

7. לא הובאו ראיות לסתור את טענת הנאשם, כי תכלית כניסתו לישראל לא הייתה לשם ביצוע העבירות או כדי לסכן את ביטחון המדינה, אלא כדי לעבוד ולהתפרנס, ואולם העבודה שמצא היא עבודה בלתי חוקית שביצועה מהווה עבירה פלילית.

8. הכניסה הבלתי מורשית של הנאשם לישראל לא הובילה, למרבה המזל, לפגיעה בנפש או בגופו של אדם ואולם הובילה לפגיעה ולגרימת נזק שהוא גדול מנזק לרכוש ובעל היבטים תרבותיים והיסטוריים כפי שיפורט להלן.

9. העבירות שביצע הנאשם לפי חוק העתיקות, נועדו להגן על שכיות חמדה וממצאים ארכיאולוגיים, נכסי ציבור שתכליתם לשמר ערכי תרבות היסטוריה ומורשת של ארץ ישראל ומהווים אף גורם המקדם תירות לישראל.

על חשיבותם של ערכים אלה, עמד בית משפט העליון בפסק דינו בע"פ 5502/12 גולן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 29.9.13):

"ממצאים ארכיאולוגיים הם קניין הכלל וחשוב שיישאר כאלה - להנאת הציבור כולו, לקידום הידע ולשם שמירתם לטובת הדורות הבאים. זאת ועוד, חפירות בלתי מבוקרות והמסחר שבא בעקבותיהן, גורמים לא רק

**לגזל של משאבים מתכלים ולהעלמתם מן הציבור, אלא גם לפגיעה בחקר
ההיסטוריה והתרבות - בשל האופן שבו הן משבשות את חשיפתן המסודרת
של שכבות היסטוריות המונחות באופן מוחשי זו על גבי זו".**

10. במקרה דנן חלקו של הנאשם בביצוע העבירות היה חשוב, אך לא מרכזי. הוא לא השתתף בפועל בביצוע החפירות ובפגיעה בעתיקות והוצאתן מהקשרן ההיסטורי, אלא שימש תצפיתן בלבד.
11. בנוסף, לא נסתרה טענתו של הנאשם, לפיה לא היה אמור להרוויח רווח כלכלי כתוצאה מסחר בעתיקות, אלא לקבל שכר יומי בלבד בעבור עבודתו אליה נשכר ללא שהיה שותף מראש לגיבוש התוכנית העבריינית. משכך, מובן גם כי ביצוע העבירות, הפגיעה בעתיקות, לא תוכנן מראש על ידי הנאשם. מנגד, כניסתו לישראל שלא כדין דווקא תוכננה מראש.
12. תיאור החפירה שבוצעה מלמד, כי פרק הזמן שבו שהו הנאשם והאחרים במקום לא היה קצר. כתב האישום מתאר נזקים כלליים שנגרמו כתוצאה ממעשיהם של הנאשם ואחרים, והגם שמתואר כי מדובר בנזק בלתי הפיך, לא מפורט מה היקפו.
13. מכלול הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה מלמד כי מידת הפגיעה של מעשיו של הנאשם בערכים המוגנים היא בינונית.
14. עיון בפסיקה מלמד כי בגין מעשים דומים נגזרו בעבר עונשי מאסר בפועל לצדרכיביענישהנוספים. ראו למשל רע"פ 5216/15 אלמטור נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 29.7.15); רע"פ 8094/12 אבו טיר נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 7.1.14); ע"פ (י-ם) 12155-09-18 אלעזם נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 2.4.19); ע"פ (י-ם) 39030-09-12 אלעדארבה ואח' נ' מדינת ישראל (25.11.12); ע"פ (י-ם) 30793/06 זחאייקה ואח' נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 25.2.07); ת"פ (י-ם) 3318/05 מדינת ישראל נ' אלעדם ואח' (פורסם בנבו 9.8.05); ת.פ. (רמ') 19634-06-12 מדינת ישראל נ' אל עמלה ואח' (פורסם בנבו 29.11.12).
15. לנוכח האמור לעיל, מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם נע בין חמישה לשמונה- עשר חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה וקנס.

העונש המתאים לנאשם

16. שקלתי לזכות הנאשם את עברו הנקי וממילא את העובדה כי מעולם לא ריצה עונש מאסר בפועל.
17. עוד שקלתי לזכות הנאשם את הודאתו במיוחס לו בכתב האישום המגלמת קבלת אחריות על המעשים.

עם זאת, קשה שלא להתייחס להתנהלות הנאשם, אשר נמנע מלהתייצב לדיונים במשך חודשים ארוכים מאז שחרורו ממעצר. הדברים באים לביטוי בהחלטת כב' השופט כדורי בפרוטוקול הדיון מיום 17.7.18 ובהחלטת כב' השופט גבאי-ריכטר בפרוטוקול הדיון מיום 19.3.19. לאחר שהנאשם כפר במיוחס לו התיק הועבר לשמיעת ראיות, אך ההליכים הותלו בשל אי התייצבות הנאשם ובית המשפט אף נאלץ לחלט את ההפקדה הכספית שהפקיד הנאשם לצורך הבטחת התייצבותו.

יש קושי לקבל את הטענה כי מניעה ביטחונית היא שמנעה את כניסתו לישראל שוב ושוב, שכן כפי שעלה מתוך בקשות הדחייה ופרוטוקולי הדיונים, בקשות הכניסה לישראל שהגיש הנאשם לא הוגשו במועד.

18. ניתן משקל מדוד לטענת הנאשם כי הוא תומך בילדיו של אחיו המנוח ומסייע בפרנסתם.

19. מכלול הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה מצדיקות לגזור על הנאשם עונש המצוי בחלקו התחתון של מתחם העונש ההולם, אך לא בתחתית המתחם.

20. אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. שישה חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו מיום 2.3.18 עד יום 14.3.18 ומיום 22.4.19 עד יום 25.4.19.

ב. חודשיים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר, שלא יעבור עבירה לפי חוק הכניסה לישראל התשי"ב-1952.

ג. שישה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר, שלא יעבור עבירה מסוג פשע לפי חוק העתיקות.

ד. חודשיים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר, שלא יעבור עבירה מסוג עוון לפי חוק העתיקות.

ה. קנס בסך ₪ 4,000 או 40 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בארבעה תשלומים חודשיים שווים ורצופים הראשון עד ליום 2.10.19 והבאים עד ל-1 בכל חודש עוקב. לא ישולם איזה מהתשלומים במועדו, תעמוד מלוא יתרת הקנס לפירעון מיידי.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, ט"ז אלול תשע"ט, 16 ספטמבר 2019, בנוכחות הצדדים.